

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΚΩΣΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟ ΠΑΣΟΚ

ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΗΣ ΕΤ-1 "Η ΤΕΛΙΚΗ ΕΥΘΕΙΑ"

ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΠΕΤΡΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ 1997

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: "Τελική Ευθεία". Μετά τον Μάσιμο Νταλέμα που άνοιξε το δρόμο στην Ιταλία και πολλοί φαντάστηκαν ότι μπορεί να ανοίξει το δρόμο και στην Ελλάδα, ας δούμε τώρα τους Έλληνες πολιτικούς της Αριστεράς, πως βλέπουν όσα θέματα και ο Νταλέμα έθιξε και κυρίως όσα θέματα απαιτούν στην Ελλάδα απαντήσεις.

Κύριε Κωνσταντόπουλε θα αρχίσω από εσάς. Θα αρχίσω από το επίκαιρο θέμα που και ο κ.Νταλέμα σχολίασε, του διαλόγου ανάμεσα στις δυνάμεις της Αριστεράς στην Ελλάδα, που κυρίως εκ των πραγμάτων παίρνει τη μορφή του διαλόγου ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και στο Συνασπισμό ή στον Συνασπισμό και το ΠΑΣΟΚ, μια και ο διάλογος έχει μια διαλεκτική όπως είπε ο Νταλέμα.

Και παίρνω αφετηρία από τη συνάντηση της περασμένης Παρασκευής, όπου ο κ.Σκανδαλίδης ανοίγοντας τη συνάντηση είπε ότι η σημερινή μας συνάντηση είναι μια δυναμική αφετηρία. Σχεδιάσαμε και αποφασίσαμε να οργανώσουμε με τον πιο ανοικτό, μαζικό και δημοκρατικό τρόπο ένα διάλογο τόσο στο εσωτερικό της χώρας, όσο και σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο για το παρόν και το μέλλον της προοδευτικής σκέψης, του προοδευτικού κινήματος, το παρόν και το μέλλον της Αριστεράς.

Κύριε Κωνσταντόπουλε, έχετε την αίσθηση ότι την περασμένη Παρασκευή υπήρξε η αφετηρία αυτού του διαλόγου;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ευθυμίου, ο κοινωνικός και ο πολιτικός διάλογος είναι πολύ σοβαρή υπόθεση για να εξαντλείται και να συγκεντρώνεται σε τέτοιες εκδηλώσεις που απλώς χρησιμοποιούνται ή χρησιμεύουν για να γίνει μια έκθεση ή παράθεση απόψεων. Διάλογος, σημαίνει πολύ σοβαρότερα πράγματα. Δεν είναι υπόθεση δύο κομμάτων σ' επίπεδο στελεχικής συνάντησης.

Ο διάλογος είναι και μέσα και έξω από τους θεσμούς, και στην κοινωνία και στη Βουλή, και πριν και μετά τις εκλογές. Εδώ, υπάρχει έλλειμμα διαλόγου, και στο πολιτικό επίπεδο και στο κοινωνικό επίπεδο.

Να θυμίσω ότι κατ' επανάληψη στα πεδία των κοινωνικών προβλημάτων ακούστηκαν απόψεις περί κοινωνικού αυτοματισμού και όχι περί κοινωνικού διαλόγου, να θυμίσω ότι πριν τις εκλογές αλλά και μετά τις εκλογές ακούστηκαν απόψεις ότι δεν έχουν ρόλο τα μικρότερα κόμματα διότι δεν τους τον επιτρέπει αυτό το ρόλο και τον λόγο το εκλογικό σύστημα, και εν πάση περιπτώσει να βάλω στο τραπέζι ότι τα προβλήματα αυτά τα οποία σήμερα δεν αντιμετωπίζονται μέσα από διαδικασίες διαλόγου αλλά απεναντίας

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Τα προβλήματα εννοείτε τα κοινωνικά;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τα προβλήματα τα κοινωνικά και τα πολιτικά, τα θεσμικά και τα ιδεολογικά. Πιστεύω ότι η ανταλλαγή απόψεων, η παράθεση απόψεων, η συζήτηση πρέπει να είναι πάντοτε ανοικτή. Εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού είμαστε πάντοτε υπέρ του διαλόγου, του ευρύτερου δυνατού διαλόγου, ενός διαλόγου που δεν περιορίζεται και δεν εξαντλείται από πριν ούτε σε χειρονομίες, ούτε σε απλές διαδικασίες.

Θα έλεγα ότι είναι λάθος να επιχειρείται να φτιαχθεί ένα σκηνικό πολιτικού διαλόγου, το οποίο να αξιοποιηθεί για λόγους εντυπώσεων. Θα συμφωνούσα περισσότερο με την άποψη εκείνη που λέει ότι επιτέλους να μούνε και στην Ελλάδα τα προβλήματα στο τραπέζι, αλλά ποιά προβλήματα; Και επιτρέψτε μου εδώ να τελειώσω, με τρεις παρατηρήσεις.

Κοινωνικός και πολιτικός διάλογος, για ποιό λόγο; Ποιά είναι η αιτία που επιβάλλει τον κοινωνικό και πολιτικό διάλογο; Η άποψη η δική μου είναι ότι επιβάλλεται κοινωνικός και πολιτικός διάλογος, προκειμένου τούτη την ώρα να αναζητηθούν οι πολιτικές εκείνες που θα δώσουν απάντηση στα μεγάλα προβλήματα με προοδευτικό περιεχόμενο. Αρα το ερώτημα γιατί κοινωνικός και πολιτικός διάλογος, παραπέμπει ευθέως στο πολιτικό πεδίο, στο πολιτικό περιεχόμενο.

Ενα δεύτερο ερώτημα είναι για ποιό σκοπό ο πολιτικός διάλογος.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Προφανώς, το συνδέετε με το πρώτο.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Προφανώς, για να αλλάξουν οι πολιτικές. Διότι αν δεν υπάρχει ανάγκη αναζήτησης προοδευτικών πολιτικών και προοδευτικών απαντήσεων στα μεγάλα προβλήματα του τόπου, είναι άχρηστος και ένας διάλογος. Εάν κάποιος έχει την αυτάρκεια και την επάρκεια μιας συνταγής που λύνει τα προβλήματα, γιατί κοινωνικός και πολιτικός διάλογος; Και

μάλιστα εκ των υστέρων, για τη νομιμοποίηση;

Και το σοβαρότερο για εμένα είναι, το τελευταίο ερώτημα είναι πως εξασφαλίζεται στο κοινωνικό και στο πολιτικό επίπεδο η νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία που χρειάζεται ο τόπος. Η απάντηση και στα τρία αυτά ερωτήματα λέει ότι, επιβεβαιώνει μάλλον εκείνο που θα ήθελα να πω και εγώ, γιατί ακούστηκαν δημοσιογραφικά πολλά ευφρολογήματα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να μην κάνουμε ευφρολογήματα αλλά να κάνουμε πολιτικό διάλογο.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ευθυμίου στην πολιτική ζωή του τόπου πολλές φορές κυκλοφορούν, μάλλον μπαίνουν επικεφαλίδες ή περικεφαλαίες όπως λέγονται, χωρίς από κάτω να υπάρχει σώμα και υπόσταση, το ένα. Και το δεύτερο, κάθε πολιτικό εγχείρημα είναι ταυτισμένο με τις κοινωνικές και πολιτικές ιδιομορφίες και ιδιοτυπίες κάθε χώρας.

Στην Ιταλία είναι εντελώς διαφορετικά τα δεδομένα, με πολύ ενδιαφέρον πρέπει η Αριστερά να παρακολουθήσει αυτά που γίνονται στην Ιταλία και πρέπει να τα αναλύει διαρκώς, αλλά ξέρετε να το πούμε πολύ απλά, εκείνο που χρειάζεται τούτη την ώρα ο τόπος είναι να απαντήσει σ' ένα σοβαρό ερώτημα η Ελλάδα. Η υπάρχουσα κυβερνητική πολιτική είναι πολιτική που καλύπτει σήμερα τις ανάγκες και τις αναζητήσεις της σύγχρονης Αριστεράς του 2000; Πρέπει να αλλάξει αυτή η πολιτική; Είναι πολιτική που εξασφαλίζεται με κοινωνική συναίνεση, κοινωνικό και πολιτικό διάλογο;

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Είστε σαφής κ.Κωνσταντόπουλε. Πριν δώσω αμέσως το λόγο στον κ.Σκανδαλίδη, θα ήθελα να πω γιατί ίσως από το χαμόγελό σας διέγινωσα ότι αυτές τις περικεφαλαίες εννοείτε ενδεχομένως βάζουν οι δημοσιογράφοι.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, καθόλου.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Θα μου επιτρέψετε να πω ότι συνήθως βάζουν οι πολιτικοί και οι δημοσιογράφοι απλώς τις αναδεικνύουν.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνώ μαζί σας, διότι υπάρχει, να το πούμε πολύ απλά, στην πολιτική ζωή του τόπου και μέσα από το εκλογικό μάρκετινγκ έχει επικρατήσει πια η πολιτική των χειρονομιών, του σλόγκαν, της ατάκας και της συνθηματολογίας. Ακούστηκαν λ.χ. είναι η ελιά εξαγωγίμο είδος ή δεν είναι; Δεν είναι εξαγωγίμο είδος. Ακούστηκε ότι είναι -λέει- καλλιεργήσιμο είδος. Εγώ θα πω ότι εν πάση περιπτώσει δεν είναι φυτό εσωτερικού χώρου, δεν είναι δηλαδή διακοσμητικό φυτό.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη ο λόγος σας ανήκει και οφείλετε να

προσπείσετε όχι μόνο όσα έθεσε ο κ.Κωνσταντόπουλος αλλά την δικιά σας διατύπωση, ότι πρόκειται πάντως για μια αφετηρία.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κατ' αρχήν να πω για να είναι εποικοδομητική η κουβέντα, ότι θα πρέπει να πω ότι σε μερικά απ' αυτά που είπε ο κ.Κωνσταντόπουλος συμφωνώ και με βάση αυτό να κάνω εγώ την τοποθέτησή μου και όχι εκ των προτέρων.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Βεβαίως. Έχετε την πλήρη άνεση, γιατί όπως καλά γνωρίζετε εδώ σεβόμαστε απόλυτα τον διάλογο και πρέπει να κριθείτε και οι δυο σε μια εκπομπή που σέβεται κατ' εξοχήν τον διάλογο και δεν έχει καθόλου διάθεση να βάλει περικεφαλαίες κ.Σκανδαλίδη.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Να κάνω μια παρατήρηση για τις περικεφαλαίες. Και καλά να είναι μόνο περικεφαλαίες! Αν είναι και θώρακες χωρίς σώμα και περικνημίδες και παπούτσια χωρίς σώμα, τότε πλέον γίνεται σιδηρούν προσωπείο και δεν υπάρχει όχι διάλογος, ασφυκτιά το σύμπαν.

Αλλά εγώ θέλω να υπερασπιστώ μια πρωτοβουλία που πήραμε, όχι με την έννοια ότι αυτή ήταν διάλογος, ούτε η συζήτηση ήταν διάλογος.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ήταν όμως αφετηρία. Εσείς το είπατε.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Το λέω, ναι. Είπα εγώ στο τέλος ολοκληρώνοντας αυτή την διαδικασία, ξεκίνησα απ' αυτό, ότι δεν ήταν διάλογος αυτός σήμερα, ήταν μια παράθεση πράγματι απόψεων, ενδιαφερουσών απόψεων, είχαν πολύ ενδιαφέρον, ιδιαίτερα από στελέχη που συνήθως δεν μιλάνε εύκολα μαζί το ένα με το άλλο και λένε τις απόψεις τους τόσο ανοικτά και δημοσίως. Και απ' αυτή την άποψη, ήταν μια επιτυχημένη αρχή. Είναι μια αρχή.

Εγώ θα έλεγα το εξής, ότι ανεξάρτητα από το τι έχει προηγηθεί, μετά τις εκλογές εγώ τουλάχιστον αλλά ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ πάνω απ' όλους αμέσως μετά τις εκλογές χαιρέτισε την σύνθεση του νέας Βουλής με την παρουσία των κομμάτων της αντιπολίτευσης της άλλης αριστεράς, με την έννοια ότι είναι ένα βήμα προς τα εμπρός πλέον. Δεν μιλάω για τις προεκλογικές συνθήκες, ούτε τις αντιπαραθέσεις, που έτσι και αλλιώς θα μπορούσα και εγώ να επιστρατεύσω μια σειρά από ομιλίες του κ.Κωνσταντόπουλου που το ΠΑΣΟΚ το αποκλείει από έναν διάλογο τέτοιο επειδή είναι συντηρητικό.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να σταθούμε εκεί. Περισσότερο πρέπει να σταθούμε στην ανάγκη τι είναι αυτό που μέχρι τώρα εμπόδισε. Εμπόδισαν και οι εμμονισμοί του ΠΑΣΟΚ, εμπόδισε και η προσπάθεια κατανομής ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Τι εμπόδισε τον ουσιαστικό διάλογο για το παρελθόν;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ναι - ναι, μιλάω για παλιότερα, μιλάω για την πορεία μέχρι τώρα για να πάμε πιο μπροστά. Εμπόδισε αν θέλετε η επιμονή σε προσπατούμενα από τα μικρότερα κόμματα που ζητούσαν πρώτα ν' αλλάξει ο

πολιτικός χάρτης της χώρας και μετά να ξεκινήσει ο διάλογος μέσα από μια εκλογική διαδικασία. Δεν μιλάω για το σύστημα της απλής αναλογικής ή οτιδήποτε άλλο, μιλάω για την πολιτική προϋπόθεση.

Εμπόδισαν πολλά πράγματα και οι συμπεριφορές κομμάτων που φαίνεται να έχουν διαφορετικές στρατηγικές, χωρίς αυτές να δικαιολογούνται από την ουσία και το περιεχόμενο της πολιτικής τους πρότασης και νομίζω ότι είμαι σαφής σ' αυτό.

Και μ' αυτό το πράγμα γιατί το λέω; Συμφωνώντας με τα τρία θέματα που έβαλε ο κ.Κωνσταντόπουλος στο τέλος θέλω να πω, ότι δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα για να απαντήσουμε ποια πολιτική σήμερα μπορεί να οριοθετήσει μια προοδευτική στρατηγική, όταν τα προβλήματα είναι τεράστια και ότι όλοι αναγνωρίζουμε, ότι χρειάζονται ευρύτατες κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις για την επίλυση τους.

Δεν χρειάζεται να μιλήσουμε, θα μιλήσουμε για το σκοπό, θα μιλήσουμε για το λόγο και μέσα από την πορεία αυτή θα οικοδομηθούν εκείνες οι συνθήκες και το κλίμα που απαιτείται προκειμένου να υπάρξουν και βήματα ουσιαστικής συμπόρευσης - συμπαράταξης και σύγκλισης ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη θέλω να σας ρωτήσω κάτι, που υπό άλλες συνθήκες θα μπορούσε να είναι αν είσαστε οι δυο σας πραγματικά ένα ερώτημα του κ.Κωνσταντόπουλο, επειδή κι εσείς και ο κ.Κωνσταντόπουλος εκφράζετε θέσεις και δεν μπορείτε να θέτετε τα ερωτήματα, ας κάνω εγώ την δουλειά του κ.Κωνσταντόπουλου.

Πώς αυτό που λέτε κ.Σκανδαλίδη, διασφαλίζει ότι η πρότασή σας για διάλογο δεν είναι ένα τέχνασμα για να παρακαμφθούν οι αντιστάσεις στην κυβερνητική πολιτική; Δηλαδή εσείς ως ΠΑΣΟΚ σε σχέση με τον Συνασπισμό έχετε το πλεονέκτημα, αλλά και το μειονέκτημα να ασκείται μία κυβερνητική πολιτική.

Τι εγγυήσεις μπορείτε να δώσετε σ' αυτή την λογική που λέτε, ότι η πρόταση του διαλόγου δεν είναι τέχνασμα για να παρακαμφθούν οι αντιδράσεις, οι αντιστάσεις και οι διαφορετικές λογικές των άλλων κομμάτων στην κυβερνητική σας πολιτική;

Έχετε κάποια εγγύηση πάνω σ' αυτό να πείτε, ότι εμείς κύριοι δεν θέλουμε να αποκοιμίσουμε, δεν θέλουμε, αλλά έχουμε αυτή την αντίληψη στις προτεραιότητες του διαλόγου που καθιστά την έννοια του τεχνάσματος άκυρη.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κατ' αρχήν εγώ ένα πράγμα θέλω να πω και σ' αυτό θέλω λίγο να πω απέναντι σ' αυτά που είπε ο κ.Κωνσταντόπουλος. Δεν είναι η

κοινωνία μόνον και οι θεσμοί που γίνεται ο διάλογος, είναι και τα κόμματα. Και ένας διάλογος κορυφής δεν εμποδίζεται από κανέναν.

Να ξεκινήσουμε τον διάλογο κορυφής, δεν σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ θα επιβάλλει την γνώμη του. Πέραν από μια διακήρυξη ότι ο Συνασπισμός π.χ. ή το ΚΚΕ ή το ΔΗΚΚΙ θα ήθελαν ένα διάλογο που δεν θα ήταν κάτω από τον ηγεμονισμό του ΠΑΣΟΚ. Πέραν από την διακήρυξη ας πούμε του ΠΑΣΟΚ, ότι δεν θα ήταν παρά ένας διάλογος που θα ήθελε απλά να χάσει την αυτοδυναμία του το ΠΑΣΟΚ ή οτιδήποτε άλλο, να μιλήσουμε για προγραμματικές και γιατί όχι ακόμα και για κυβερνητικές συγκλίσεις, αλλά να ξεκινήσουμε από το περιεχόμενο της πολιτικής που θα οριοθετήσει τις προτάσεις.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Που θα είναι ποιο στην περίπτωση σας;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Υπάρχουν σοβαρά θέματα, πάρα πολύ σοβαρά. Η πορεία του Ελληνισμού, η πορεία των θεμάτων που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση, η πορεία της οικονομικής ανάπτυξης και των ποιοτικών της χαρακτηριστικών, η πορεία της μεγάλης μεταρρύθμισης που απαιτείται στο κράτος και δεν είναι υπόθεση μονάχα ενός κόμματος, η πορεία αν θέλετε ακόμα και της δυνατότητας που έχουμε να μιλήσουμε μετά απ' όλα αυτά και για ένα πολιτικό σύστημα που εκσυγχρονίζεται και λειτουργεί στα πλαίσια νέων αναγκών και νέων συσχετισμών, είναι μια ατζέντα θεμάτων τα οποία μπορούν να τεθούν επί τάπητος και να ξεκινήσει.

Είπε προχθές ο κ.Παπαγιαννάκης, ότι έχει τηλέφωνο ο Συνασπισμός, έχει τηλέφωνο το ΠΑΣΟΚ, δεν σηκώνει κανένας. Εγώ με τον κ.Κωνσταντόπουλο έχουμε τηλεφωνικές επικοινωνίες πάρα πολύ συχνές ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κι εσείς συμπληρώσατε, ότι είναι και ψηφιακά, προωθήσατε και την νέα τεχνολογία κ.Σκανδαλίδη.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Φαντάζομαι ότι ο διάλογος κορυφής με ανοιχτή ατζέντα στην αρχή, αλλά που καθορίζεται σε μια συμφωνία ανάμεσα στα κόμματα, δεν εμποδίζει κανέναν να ξεκινήσει αυτή την διαδικασία κι εκεί θα οικοδομηθούν βήμα - βήμα, γιατί μπορεί να μην συμφωνούμε από την αρχή και να πούμε, παιδιά δεν γίνεται, διότι εσείς είσατε δεξιοί, εμείς είμαστε αριστεροί ή αντίστροφα είσατε αριστεροί και εμείς είμαστε δεξιοί.

Η ουσία είναι να ξεκινήσει αυτό. Εγώ θέλω να θυμίσω στον κ.Κωνσταντόπουλο μια συνεργασία που είχαν τα κόμματα, ανεξάρτητα από το παραχθέν αποτέλεσμα με την έννοια, το εάν ήταν το τέλειο ή δεν ήταν το τέλειο στο επίπεδο του Υπουργείου Εσωτερικών για το θέμα της χρηματοδότησης των κομμάτων ή κάποιες άλλες θεσμικές αλλαγές.

Μπορεί να φέρει παράδειγμα ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μήπως εκεί βοήθησε, ότι και οι δύο έχετε χρηματίσει υπουργοί Εσωτερικών και η τεχνογνωσία βοήθησε;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Όχι δεν βοήθησε αυτό. Ήταν ένας χώρος όπου η πολιτική μπορούσε να βρει σημεία επαφής και εκεί εμείς με τον Συνασπισμό είχαμε μια πολύ μεγαλύτερη σχέση απ' ότι με τα άλλα κόμματα.

Δηλαδή θέλω να πω, ότι ας αναζητήσουμε τα κοινά πεδία επί του περιεχομένου του σώματος όχι του σιδηρού προσώπειου της περικεφαλαίας και μέσα απ' αυτή την διαδικασία ανατρέπεται και μια λογική ηγεμονισμών ή αυτοδυναμιών ή αυταρχισμών ή οτιδήποτε άλλο μέσα από την πορεία αντιμετώπισης των θεμάτων, διότι ο καθένας τώρα κλείνεται στον εαυτό του και παλεύει για την δική του στρατηγική εν γνώση του ότι είναι αντίπαλη με την στρατηγική του άλλου και απλά φέρνει το διάλογο για μαζική κατανάλωση κι εμείς το κάναμε αυτό.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Κωνσταντόπουλε, σαφώς έδωσε πολλά ερεθίσματα για μια απάντησή σας ο κ.Σκανδαλίδης. Αλλά θέλω όπως ακριβώς τον ρώτησα για το εν δυνάμει υποκρυπτόμενο τέχνασμα, θέλω να ξεκινήσω και με εσάς με μια ερώτηση που ενδεχομένως δεν μπορεί να σας την κάνει ο κ.Σκανδαλίδης.

Νομίζω είναι η χθεσινή αυτή η δήλωσή σας που έχω για τις εργασίες της Νομαρχιακής Συνδιάσκεψης Β' Αθηνών και αν καταλαβαίνω καλά κατ' ουσίαν δεν κωδικοποιείτε μόνο για τα μέλη του Συνασπισμού, κωδικοποιείτε τις θέσεις σας για το σύνολο, την στάση του κόμματός σας.

Λέτε εδώ για το θέμα του διαλόγου, ότι ο Συνασπισμός οφείλει να αναμετρηθεί με τις άλλες δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα, να συζητήσει, αλλά και να αντιπαρατεθεί με κεντρικό στόχο να ωριμάσουν και να προωθηθούν οι ιδέες της αλλαγής στην μορφή διακυβέρνησης, στις εφαρμοζόμενες πολιτικές, στο πολιτικό σύστημα.

Δεν είναι αυτό κ.Κωνσταντόπουλε, αν ισχύει για το ΠΑΣΟΚ το πρόβλημα του τεχνάσματος, δεν είναι και για εσάς μια αποκορύφωση αντιπολιτευτικής στρατηγικής που αποσκοπεί να βγάλει τα μάξιμουμ ως αντιπολίτευση, παρά ως διάλογος; Έτσι δείχνει εδώ πάντως.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, και θα σας εξηγήσω για ποιό λόγο. Κατ' αρχήν ο κοινωνικός και ο πολιτικός διάλογος πρέπει να είναι ενιαίος, αδιαίρετος, να μην είναι επιλεκτικός και περιστσιασικός. Που σημαίνει, ότι πρέπει να γίνεται για όλα τα προβλήματα και κυρίως πρέπει να γίνεται για να καταλήξει αυτός ο διάλογος σε κάποιες θέσεις.

Αρα δεν μπορεί να έρχεται εκ των υστέρων, γιατί τότε και γίνεται ως τέχνασμα και έχει έναν χαρακτήρα επικύρωσης κάποιων

ειλημμένων αποφάσεων ή στήριξης ορισμένων ειλημμένων αποφάσεων.

Επίσης ο διάλογος αυτός δεν μπορεί να είναι αφηρημένος. Ξέρετε μπορεί να κουβεντιάζουμε περί παντός επισθητού, εγώ είπα προχθές στην εκδήλωση αυτή, ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για την μετά θάνατον ζωή, μιλάμε για την πολιτική πραγματικότητα.

Αρα πρέπει να είναι επί της ουσίας για τις ασκούμενες σήμερα πολιτικές από την στιγμή που διαπιστώνουμε ότι πρέπει ν' αλλάξουν οι πολιτικές και να αλλάξει και ο τρόπος διακυβέρνησης της χώρας και το πολιτικό σύστημα της χώρας.

Τι θέλουμε εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού να υποδηλώσουμε. Πρώτον, σε καμιά περίπτωση την ανάγκη αυτού του διαλόγου δεν την αντιμετωπίζουμε αμυντικά ή με κομματικό πατριωτισμό και με κομματική εσωστρέφεια.

Εμείς λέμε, ναι στο διάλογο, ανοιχτός διάλογος στην κοινωνία και στη Βουλή ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Συνγώμη, επειδή μπαίνει πρώτα η αναμέτρηση και μετά η συζήτηση, γι' αυτό είναι η ένσταση.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι - όχι, θα σας πω γιατί. Το πρόβλημα δεν είναι η αναμέτρηση, η αντιπαλότητα και η αναμέτρηση για την εξασφάλιση των μεγαλύτερων πόντων. Εκείνο που μπαίνει είναι η αναμέτρηση προκειμένου να γίνει αποδεκτό ότι πρόκειται να μπουν τα θέματα στο τραπέζι.

Αρα εμείς λέμε και εδώ υπάρχει ένα σοβαρό θέμα προγραμματικής συμφωνίας ή διαφωνίας. Εμείς λέμε ότι οι πολιτικές που ασκούνται σήμερα, δεν είναι πολιτικές οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας ή τις αναζητήσεις της σύγχρονης Αριστεράς του 2000 και πρέπει να αλλάξουν.

Υπάρχει μία άποψη η οποία ακούγεται κατ' επανάληψη από πλευράς κυβερνητικών στελεχών που λένε, αυτές είναι οι πολιτικές και μάλιστα είναι μονόδρομος. Εκεί είναι φανερό ότι μπαίνει ένα πρόβλημα - πρόκριμα, στο τραπέζι πρέπει να μπουν τα πραγματικά προβλήματα και να μπουν τα πραγματικά προβλήματα πριν από τον σχεδιασμό και την απόφαση της κυβερνητικής πολιτικής.

Σήμερα λ.χ. να πάμε σε εντελώς συγκεκριμένα πράγματα διάλογος για τα ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης, διάλογος για τα ζητήματα της παιδείας, διάλογος για τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής, διάλογος για τα ζητήματα της πολιτικής άμυνας, των εξοπλισμών

και όλα τα συναφή, διάλογος ουσιαστικός για ένα σχέδιο εθνικής διαπραγμάτευσης στα πλαίσια της Διακυβερνητικής, διάλογος ο οποίος να αναφέρεται στην ανάγκη περιφερειακής αποκέντρωσης με Αυτοδιοίκηση ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Με συγχωρείτε κ.Κωνσταντόπουλε, κατ' ουσίαν ζητάτε διάλογο στο σύνολο του κυβερνητικού έργου. Όλους τους τομείς του κυβερνητικού έργου θέλετε να είναι αντικείμενο ενός διαλόγου πριν ασκηθεί η πολιτική.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Οχι. Όλα τα θέματα της κυβερνητικής πολιτικής είναι ανοιχτά στην ελληνική κοινωνία και εγώ θα ήθελα να επισημάνω κάτι, το οποίον υπάρχει και είναι ουσιαστικό. Δεν αρκεί να λέμε ότι ο κόσμος είναι σε δοκιμασία. Ο κόσμος είναι σε δοκιμασία και η Αριστερά πρέπει να είναι σε μια εγρήγορση.

Αν υπάρχει ένας εφησυχασμός, ότι ελάτε μαζί μας, εγώ θα σας οδηγήσω στη γη της επαγγελίας. Εμείς λέμε, ότι αυτός ο εφησυχασμός πλέον στο 2000 κοστίζει. Η χώρα έχει αλλάξει, στο τέλος της δεκαετίας του '90 είναι φανερό ότι η χώρα έχει αλλάξει και αλλάζει κ.Ευθυμίου διαρκώς.

Αρα για να αποσαφηνίσουμε σε σχέση με το ερώτημα. Εμείς λέμε, για όλα αυτά τα μεγάλα ζητήματα στην κοινωνία, τα κόμματα, στη Βουλή, στους θεσμούς, έξω οι διανοούμενοι, οι πολίτες, όλοι είναι αναγκαίο να εμπλακούν σε έναν καθοριστικής σημασίας πολιτικό διάλογο, γιατί πια οι συνταγές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί κατ' επανάληψη στο παρελθόν δεν επαρκούν.

Δεύτερον το οποίο θα ήθελα να επισημάνω είναι, ότι αυτός ο διάλογος βεβαίως γίνεται και σε επίπεδο ηγεσιών κομμάτων και σε επίπεδο κομμάτων, αλλά δεν εξαντλείται ανάμεσα μόνο στα κόμματα, περιλαμβάνει ένα ευρύ κοινωνικό δυναμικό το οποίο μπορεί να εμπλουτίσει με συνεισφορές ουσιαστικές διαδικασίες.

Ενα όμως είναι το κρατούμενο πάντοτε, γιατί επιδιώκουμε αυτό τον κοινωνικό και πολιτικό διάλογο; Είπε ο κ.Σκανδαλίδης προηγουμένως, διότι τα προβλήματα είναι τόσο μεγάλα, ώστε χρειάζονται τις ευρύτερες δυνατές κοινωνικές συνααινέσεις.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ας μην κάνουμε άλλη γέφυρα κ.Κωνσταντόπουλε, ήταν σαφές αυτό, ας μην κάνουμε άλλη γέφυρα. Κύριε Σκανδαλίδη, θα απαντήσετε εφ' όλης της ύλης, αφού δώσετε στην ΕΤ1 την δυνατότητα να κερδίσει τα λεφτά της με κάποιες διαφημίσεις.

Ο κ.Σκανδαλίδης απαντά στον κ.Κωνσταντόπουλο πώς ακριβώς μπορεί να συγκροτηθεί ένας διάλογος όταν το ένα σχήμα είναι στην κυβέρνηση και το άλλο σχήμα είναι στην αντιπολίτευση. Αυτή η εξίσωση για μένα παραμένει άλυτη. Ελπίζω αμέσως μετά τις διαφημίσεις ο κ.Σκανδαλίδης

να μπορέσει να προχωρήσει ένα βήμα την άλυτη εξίσωση.

Αν κατάλαβα καλά, θέτει ένα θέμα ότι η απόδειξη της καλής διάθεσης για διάλογο είναι η διαπραγμάτευση των μεγάλων θεμάτων της κυβερνητικής πολιτικής. Οτι δεν μπορεί να αποφασίζετε ως κυβέρνηση μόνοι, και μετά να καλείτε σε διάλογο. Οτι πρέπει κατά κάποιον τρόπο εφόσον θέλετε την διαμόρφωση νέας κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας, τουλάχιστον με τα υπαρκτά πολιτικά υποκείμενα να συζητάτε πριν.

Είσθε διατεθειμένοι εσείς ως ΠΑΣΟΚ, να δώσετε χώρο ενός διαλόγου επί των θεμάτων κυβερνητικής πολιτικής ή η αντίληψή σας είναι διαφορετική επ' αυτού;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Εχω την εντύπωση ότι ο κ.Κωνσταντόπουλος κράτησε με την σωστή άποψη ότι για όλα πρέπει να γίνει διάλογος και να εμπλακούν όλοι οι φορείς της ελληνικής κοινωνίας. Εχουμε λίγο γενικεύσει πάρα πολύ το θέμα. Εγώ θέλω αυτό να το προχωρήσω πιο πέρα και να πω το εξής, πριν πάω στο κυβέρνηση-αντιπολίτευση.

Όταν μιλάω για ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις, υπάρχουν θέματα εθνικών μετώπων που απαιτούν συνεννόηση πέρα από ιδεολογίες και κόμματα του πολιτικού κόσμου, για στοιχειώδη θέματα εκσυγχρονισμού ή κάποια εθνικά θέματα σοβαρά, ένα παράδειγμα λέω.

Και υπάρχουν θέματα κοινωνικών μετώπων, στα οποία μπορεί η κοινωνία να εμπλακεί με όλους της τους φορείς, και υπάρχουν θέματα προοδευτικών μετώπων, δηλαδή συγκλίσεων σε προοδευτικές πολιτικές που είναι αυτό που μας ενδιαφέρει στον πιο ειδικό διάλογο ανάμεσα στα κόμμάτα μας και που εκεί εμπλέκονται περισσότερο τα κόμματα και όχι στην καθημερινή δράση της κυβέρνησης, με την έννοια της κάθε πολιτικής.

Η κυβέρνηση βέβαια, πρέπει να αποδεικνύει ότι συζητάει. Εδώ είναι ένα κεφάλαιο που αν το ανοίξουμε τώρα δεν θα τελειώσουμε, διότι εγώ θα λέω ότι οι πολιτικές που εφαρμόζει η κυβέρνηση είναι σωστές μ' ένα παράδειγμα, ο κ.Κωνσταντόπουλος θα λέει ότι οι πολιτικές είναι λάθος, πρέπει να αλλάξουν. Ας μην πάμε σ' αυτό το επίπεδο, διότι εκεί είναι ακριβώς το άλλοθι για να μην γίνει διάλογος.

Εγώ λέω πολύ συγκεκριμένα να ορίσουμε τα θέματα που αφορούν την οριοθέτηση μιας προοδευτικής στρατηγικής για την πορεία του Ελληνισμού, ποιά είναι αυτά τα τρία-τέσσερα από τα εθνικά θέματα που θα πρέπει να μπουν σε μια τέτοια συζήτηση, να βάλουμε τα θέματα της ευρωπαϊκής ενοποίησης και ποιές είναι οι αιχμές αυτής της προσπάθειας και της παραγωγικής ανασυγκρότησης, που είναι πολύ συγκεκριμένα, και να

βάλουμε και τα θέματα της μεταρρύθμισης του κράτους -που είναι ένα επείγον ζητούμενο σήμερα στην ελληνική κοινωνία-, με βάση τα οποία χονδρικά -μπορούμε να προσθέσουμε και κανα-δυό ακόμα-, θα μπορούσε να ξεκινήσει ένας διάλογος και ανάμεσα στα κόμματα, εκτός από την κοινωνία, τους φορείς και το Κοινοβούλιο. Και ανάμεσα στα κόμματα.

Εγώ προτείνω να διαμορφώσουμε μια ατζέντα πολύ συγκεκριμένη γι' αυτά και να ανοίξει ένας διάλογος κορυφής ανάμεσα σε όλα τα κόμματα της ευρύτερης Αριστεράς.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Κωνσταντόπουλε, εδώ είναι κάτι πάρα πολύ συγκεκριμένο. Και συνδέεται με αυτό που είπατε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, βεβαίως. Μόνο που ο κ.Σκανδαλίδης ξεχνάει ότι αυτή τη συγκεκριμένη ατζέντα ο Συνασπισμός την έχει υποβάλλει από τον χειμώνα του 1995 και την επανέφερε το '96 και θα την επαναφέρω και τώρα. Μεγάλα λ.χ. θέματα που επηρεάζουν την πολιτική ζωή του τόπου, είναι τα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Αρα στοιχειώδης ανάγκη επεξεργασίας εθνικής στρατηγικής, επιβάλλει συζήτηση και ανάμεσα στα κόμματα και σ' επίπεδο Βουλής και έξω από τη Βουλή, επιβάλλει συμβούλιο εξωτερικής πολιτικής.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Σας ακούω προσεκτικά. Απλώς επισημαίνω κάτι, δεν θέλω να σας διακόψω. Ο κ.Σκανδαλίδης έκανε μια κρίσιμη ας το πούμε έτσι, τομή. Είπε ότι ορισμένα θέματα είναι ένας γενικός διάλογος για όλα τα κόμματα και ορισμένα θέματα έχουν πιο συγκεκριμένο, συγγενή θα έλεγε κανείς χαρακτήρα, των προοδευτικών δυνάμεων.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να αναφερθώ σ' αυτά. Θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μα είναι για όλους αυτά.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι μόνο για όλους.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Στην δικιά σας θέση.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι για όλους. Υπάρχει στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, στα θέματα άμυνας, στα θέματα εξοπλισμών, στα θέματα συμμαχιών και στα θέματα διμερών και άλλων πρωτοβουλιών, υπάρχει μεγαλύτερη αναζήτηση των δυνάμεων της Αριστεράς.

Σήμερα αν θέλουμε να κουβεντιάσουμε στα πλαίσια όλων των δυνάμεων της Αριστεράς, με τις υπαρκτές διαφωνίες ή όχι, θα καταλήξουμε ναι ή όχι στην ανάγκη ενός συμβουλίου εξωτερικής πολιτικής; Θα καταλήξουμε ναι ή όχι στην ανάγκη υποβάθμισης του σκέλους των στρατιωτικών δαπανών και ενίσχυσης του σκέλους των διπλωματικών και πολιτικών πρωτοβουλιών;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Να το συζητήσουμε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Λέω ότι αυτά όταν έρχονται εκ των υστέρων ως απόψεις ανοικτές για συζήτηση ενώ εκ των προτέρων έχουν κλειστεί με κατηγορηματικές αρνήσεις από την πλευρά της κυβέρνησης, δυσχεραίνουν την διαμορφωση και μιας σωστής ενημέρωσης στην ελληνική κοινωνία.

Να φύγουμε από τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής, να πάμε σε άλλα ζητήματα τα οποία έχουν σχέση άμεση με τη λειτουργία του κράτους και του τρόπου διακυβέρνησης. Ναι ή όχι περιφερειακή αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση, ολοκλήρωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, προετοιμασία για περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, περιφερειακό σχεδιασμό της ανάπτυξης; Γιατί το νομοσχέδιο που έρχεται, δεν είναι περιφερειακής αποκέντρωσης. Είναι αποσυγκέντρωση της κεντρικής Διοίκησης.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Να το συζητήσουμε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Λέω να γίνει και να ενισχυθεί και η αποσυγκέντρωση, αλλά χωρίς περιφερειακή αποκέντρωση δεν γίνεται τίποτε. Να αναφερθώ και σε κάτι πιο εξειδικευμένο και συγκεκριμένο. Ένα από τα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών είναι οι νέες εξουσίες που διαμορφώνονται, οι νέες δομές εξουσίας που διαμορφώνονται.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εννοείτε την διαπλοκή οικονομικών συμφερόντων, εκδοτικών, τα λεγόμενα διαπλεκόμενα.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Οικονομικών συμφερόντων, μέσω μαζικής ενημέρωσης. Οι νέες εξουσίες αποτελούν σοβαρότερο πολιτικό πρόβλημα για τις δυνάμεις της Αριστεράς και η Αριστερά πρέπει να αναζητήσει καινούριες παρεμβάσεις και ελέγχους.

Όταν και στην Ελλάδα έχουμε την εμφάνιση αυτών των νέων μορφών εξουσίας με τα διαπλεκόμενα όπως επεκράτησε να λέγονται, με τις συναλλαγές μεταξύ οικονομικής και πολιτικής δύναμης, η απάντηση δεν είναι έτσι ήταν πάντα στην Ελλάδα. Έτσι ήταν πάντα στην Ελλάδα, διότι άφησαν να είναι έτσι οι εκάστοτε κυβερνήσεις.

Η αξίωση σήμερα είναι, αναζητούμε καινούριες μορφές ελέγχου; Πρωτοούμε πολιτικές οι οποίες ουσιαστικά να αντιμετωπίσουν το καινούριο φαινόμενο που ανθεί και στον τόπο μας, να υποτάσσονται διαρκώς τα θεσμικά κέντρα εξουσίας στα εξωθεσμικά κέντρα εξουσίας;

Αρα αυτό που λέει ο κ.Σκανδαλίδης, η ατζέντα, μπορούμε κάλλιστα οι τρεις μας να την καταγράψουμε και να την συμπληρώσουμε, αλλά το πρόβλημα είναι πότε το κάνουμε. Το κάνουμε τώρα, εκ των υστέρων, όταν περνάμε δια της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας αντίθετες πολιτικές; Αυτό δεν τραυματίζει την κοινωνική συναίνεση; Δεν δημιουργεί την εντύπωση

αυτού που είπατε και εσείς προηγουμένως, μιας χειρονομίας που σε στιγμές αδυναμίας αναζητεί κάποια στηρίγματα και κάποια άλλοθι, για να εξοικονομήσει μια πολιτική η οποία παράγει μεγαλύτερη δυσφορία;

Εμείς λέμε ναι στο διάλογο και μεταξύ των κομμάτων, χωρίς αποκλεισμούς και ηγεμονισμούς, επί της ουσίας, στις ασκούμενες πολιτικές, με στόχο να αλλάξουν αυτές οι πολιτικές στο βαθμό που διαπιστώνεται ότι πρέπει να αλλάξουν.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Κωνσταντόπουλε πριν δώσω το λόγο στον κ.Σκανδαλίδη, θα μπορούσα να πω ένα σχόλιο. Δυστυχώς, υποτίθεται ο δημοσιογράφος δεν πρέπει να κάνει σχόλια, ότι τουλάχιστον δίνω την αμπάριζα στον κ.Σκανδαλίδη, ότι θα μπορούσε κανείς να πει ότι αυτό είναι ότι βάζουμε όμως το κάρο μπροστά από τα άλλα.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Οτι θέλουμε να προεξοφλήσουμε την έκβαση του διαλόγου.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μισό λεπτό, δεν είναι έτσι.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δημιουργεί τέτοιο θέμα κ.Κωνσταντόπουλε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ευθυμίου το είδα και να γράφεται, και δεν είναι έτσι. Απεναντίας.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Γράφτηκε από εμένα, εννοείτε; Γιατί θα μπορούσα να το έχω γράψει και εγώ.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι. Και εσείς το γράψατε. Δεν είναι έτσι. Είναι ακριβώς η ουσιαστική συμφωνία του ότι όλα τα θέματα όταν συζητούνται, παραπέμπουν σε πολιτικές απόψεις. Να σας πω και κάτι, επιτρέψτε μου μία μόνο συμπλήρωση γιατί πολλές φορές γίνεται μια παρανόηση και γίνεται αν θέλετε και μια αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος πιστεύω στο εντελώς διαδικαστικό θέμα.

Η ουσιαστική ανάγκη αυτή τη στιγμή του τόπου, για εμένα είναι η νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία που θα στηρίξει προτάσεις προοδευτικού εκσυγχρονισμού. Εκεί που πρέπει να γίνουν αλλαγές στο σύστημα διακυβέρνησης της χώρας και στους συσχετισμούς, μοιραία οδηγούμαστε σε αλλαγές που έχουν σχέση και με τις εκλογές. Αφήστε τις γενικές εκλογές.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Και ουσιαστική ανάγκη αυτού του διαλόγου εδώ, είναι να είναι ισοτίμος ο χρόνος. Κύριε Σκανδαλίδη πάρτε το λόγο.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μην πάμε στο εκλογικό σύστημα το γενικό. Στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές. Το νομοσχέδιο που έρχεται προβλέπει

εκλογές με το υπάρχον εκλογικό σύστημα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Χαίρεται κανείς να ακούσει τον κ.Κωνσταντόπουλο.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εμείς θα χαρούμε όλοι κ.Σκανδαλίδη, αν βρείτε τελικά έναν κώδικα πάνω στον διάλογο.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Θα συνεχίσω, γιατί έκανα μια συγκεκριμένη πρόταση προηγούμενα. Η απάντηση του κ.Κωνσταντόπουλου μου δίνει την ευκαιρία να θέσω οριοθετημένα ζητήματα εδώ. Εγώ δεν διαφωνώ ότι είναι πολύ πιθανό ορισμένες από τις πολιτικές που ασκούνται και να βελτιωθούν, και να αλλάξουν αν είναι δυνατόν και όλα αυτά.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα, όμως. Όπως ο κ.Κωνσταντόπουλος λέει ότι υπάρχουν ατζέντες που έχει κάνει κατά καιρούς ο Συνασπισμός και τις επαναφέρει, και το ΠΑΣΟΚ κάνει από το '75 και τις επαναφέρει. Να θυμίσω το '75 για τα δέκα σημεία, την Χαλίδα το 1986 κ.ο.κ. Αλλά το θέμα δεν είναι γιατί δεν γίνεται.

Εγώ πιστεύω ότι δεν γίνεται, γιατί ποτέ οι ατζέντες αυτές δεν είχαν τίποτε άλλο στόχο παρά πως θα διαμορφωθούν οι σχέσεις εξουσίας και συσχετισμού δυνάμεων ανάμεσα στα κόμματα και όχι πως θα γίνει μία ουσιαστική σύγκλιση πάνω στα μεγάλα και κατεπείγοντα θέματα της ελληνικής κοινωνίας και της Αριστεράς. Το λέω αυτό, για τον εξής λόγο.

Και το συμβούλιο εξωτερικής πολιτικής και όλα τα άλλα που είναι θεσμοί που αφορούν ευρύτερα πεδία διαλόγου, όπως και η ενίσχυση και η ενδυνάμωση του διαλόγου που γίνεται με τους κοινωνικούς φορείς, με την ΓΣΕΕ, με την ΑΔΕΔΥ, με τα σωματεία, με τους φορείς, με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τις εκφράσεις, τις συσσωματώσεις των πολιτών κλπ. μπορούν να ενισχυθούν εάν τα κόμματα σε θέματα που μέχρι τώρα τα παραπέμπανε στον διάλογο, στους θεμούς και στην κοινωνία, είχαν την ειλικρίνεια να καθίσουν χωρίς προαπαιτούμενα σ' ένα τραπέζι και να πούνε, εμείς γι' αυτά τα πέντε μεγάλα θέματα μπορούμε να τα πούμε και να τα συμφωνήσουμε τώρα ποιά θα είναι αυτά, ξεκινάμε έναν διάλογο κορυφής και καταλήγουμε ή διαφωνούμε ή συμφωνούμε. Θα είναι και αποκαλυπτικό στην ελληνική κοινωνία, ότι εν πάση περιπτώσει προσπαθήσανε και ποιές είναι οι διαφορές κλπ.

Και αν ο κ.Κωνσταντόπουλος πιστεύει ότι οι πολιτικές είναι λάθος, θα το αποδείξει και θα χάσει το ΠΑΣΟΚ μέσα απ' αυτή τη διαδικασία. Και αν το ΠΑΣΟΚ πιστεύει ότι οι πολιτικές όλες είναι σωστές, που εγώ δεν το πιστεύω ότι είναι όλες σωστές ή ότι όλες είναι λάθος, θα

μπορεί να το αποδείξει. Αλλά να διευρύνουμε τα πεδία της προοδευτικής σύγκλισης, με συγκεκριμένα ατζέντα και διάλογο ανάμεσα στα κόμματα, επί της ουσίας. Και θα ενισχυθεί και η θεσμική

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Θέλω να διευκολύνω τη συζήτηση, ακόμα παραπάνω. Κύριε Κωνσταντόπουλε θέλω να σεβαστείτε την ερώτησή μου και όχι τυχόν σχόλια που θέλετε να κάνετε στην τοποθέτηση του κ.Σκανδαλίδη. Θέλω να σας ρωτήσω ευθέως, για εσάς κ.Κωνσταντόπουλε υπάρχει θέμα συγγένειας με το ΠΑΣΟΚ; Δηλαδή υπάρχει ένα θέμα, το θέσατε, το διευκρινίσατε και οι δυο, ότι θα μπορούσαμε να δούμε έναν διάλογο γενικό με όλα τα κόμματα ή ορισμένα μεγάλα θέματα, και ότι υπάρχει ένα τοπίο των πιο συγγενών δυνάμεων.

Ισχύει για εσάς ότι το σημερινό ΠΑΣΟΚ -να μην πάμε ιστορικά, του Παπανδρέου, προηγούμενων μορφωμάτων- που στο Συνέδριό του το πρόσφατο άλλαξε φυσιογνωμία, ηγεσία και επιχειρεί να αλλάξει και τις δομές του και τις λειτουργίες του και είναι πια μια δύναμη που αυτοποθετείται στην Σοσιαλιστική Αριστερά την ευρωπαϊκή και πολλοί θεωρούν ότι με τον Συνασπισμό υπάρχει μια οργανική συγγένεια θέσεων, αντιλήψεων, κωδικών εσωτερικών.

Το αντιλαμβάνεστε εσείς έτσι, ότι υπάρχει αυτό το στοιχείο της συγγένειας ή είναι μια δύναμη απέναντι, εχθρική, στα μείζονα θέματα που εκφράζει μέσω της κυβερνητικής πολιτικής;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ευθυμίου, θα ήταν εξωπραγματικό να πω ότι το ΠΑΣΟΚ με την κοινωνική και πολιτική του δύναμη, με την κοινωνική και πολιτική του βάση, με την πορεία του και την ιστορία του, είναι μία δύναμη απέναντι, εχθρική, που ο Συνασπισμός τη διαγράφει. Απεναντίας.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αισθάνεστε δηλαδή ότι είναι μία δύναμη συγγενής ιδεολογικά και πολιτικά.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Συνασπισμός είναι που κατά καιρούς δέχθηκε αυτό τον αφορισμό περί ανυπαρξίας. Κοιτάξτε, δεν είναι ατόπημα προεκλογικό, είναι σοβαρό πολιτικό ολίσθημα αυτό που ειπώθηκε προεκλογικά, ότι τα μικρά κόμματα δεν έχουν λόγο ύπαρξης διότι δεν τους επιτρέπει ο εκλογικός νόμος.

Αυτό δεν είναι νοοτροπία ούτε πολιτική αριστερή και προοδευτική. Είναι ο ηγεμονισμός, η αλαζονεία, ο κλασικός κυβερνητισμός που λέει τώρα εσείς τα κεφάλια μέσα, δεν έχετε λόγο υπάρξεως, εμείς αποφασίζουμε, εμείς κυβερνάμε και ελάτε να αφομοιωθείτε ή να απορροφηθείτε.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αρα, είναι συγγενής με λάθος αντιλήψεις;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει ο ευρύτερος χώρος στον οποίο συνυπάρχουν μεγαλύτερες και μικρότερες προοδευτικές κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις. Το ΠΑΣΟΚ έχει αυτή τη στιγμή δυνάμεις οι οποίες αγωνιούν και για το κοινωνικό του πρόσωπο και για την προοδευτική του πολιτική και για τον ιδεολογικό του χαρακτήρα.

Θα έλεγα, ότι οι πολιτικές που εφαρμόζει σήμερα ως κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ, όπως και πολλές φορές στο παρελθόν, αυτές οι πολιτικές δύσκολα κατατάσσονται σε πολιτικές οι οποίες θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αριστερές πολιτικές.

Αρα, για μας, γι' αυτό σας είπα προηγουμένως, ο διάλογος πρέπει να είναι ανοιχτός, γιατί δεν υπάρχουν πια περιχαράκωσεις, δεν υπάρχουν αποκλεισμοί, δεν υπάρχουν ηγεμονισμοί, αλλάζει η συμπεριφορά του κόσμου. Ο κόσμος ψάχνεται και ψάχνει, είναι υποψιασμένος.

Κανείς δεν μπορεί να τον θεωρήσει εκ προοιμίου ως δεδομένο και πιστεύω ότι είναι λάθος το οποίο θα το βρει μπροστά του το ΠΑΣΟΚ ως ηγεσία, όταν κυβερνά, πράττει κεντροδεξιά και μιλάει κεντροαριστερά.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη κρατήστε και το δικό μου ερώτημα σε εσάς, αν θεωρείτε ότι ως κόμμα ΠΑΣΟΚ, είστε ένα πρόκριμα συγγένειας ιδεολογικής και πολιτικής με τον Συνασπισμό.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Θεωρώ ότι ο αγαπητός μου Πρόεδρος του Συνασπισμού κάνει ένα λάθος, το οποίο το επαναλαμβάνει τώρα, κόβοντας ένα αφορισμό ή μία δήλωση οποιουδήποτε στελέχους και του Πρωθυπουργού βέβαια και του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Δεν θυμάμαι αν ήταν ακριβώς έτσι, αλλά εν πάση περιπτώσει το νόημα ίσως να ήταν αυτό, στα πλαίσια μιας προεκλογικής σύγκρουσης, για να σταθεί εκεί και να κρατήσει μια αρνητική στάση απέναντι σε μια πολύ συγκεκριμένη πρόταση.

Όπως επίσης και μία δεύτερη παρατήρηση, ότι θεωρώ ότι οι πολιτικές προτάσεις του ΠΑΣΟΚ στο γενικό πολιτικό επίπεδο και στη στρατηγική τους σύλληψη, είναι όχι απλά σε προοδευτική κατεύθυνση, αλλά δεν έχω ακούσει και διαφορετικές πολιτικές προτάσεις απ' αυτές και ασφαλώς είναι δικαίωμα του κ.Κωνσταντόπουλου ή του Συνασπισμού ή οποιουδήποτε κόμματος να κάνει κριτική στον τρόπο που εφαρμόζονται αυτές οι πολιτικές επί της ουσίας της κατεύθυνσης και της στρατηγικής σύλληψης που τις επεξεργάζεται το ΠΑΣΟΚ, προσπαθεί να τις εφαρμόσει, θα κάνουμε συζήτηση για τον τύπο της διακυβέρνησης.

Δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία στις προτάσεις μέχρι τώρα. Δεν

έχω ακούσει πολλές. Μ' αυτή την έννοια λέω ότι ο Συνασπισμός είναι ένα συγγενές κόμμα, όπως και άλλα κόμματα ή ομάδες της Αριστεράς - δεν μιλάω μόνο για τα κόμματα τα κοινοβουλευτικά - που έχουν έναν κοινό προβληματισμό, έχουν κάπου ένα κοινό πεδίο απόψεων και συλλήψεων και επεξεργασιών και που αυτές αν έμπαιναν σε ένα τραπέζι για συζήτηση ανάμεσα σ' αυτές τις δυνάμεις και της κοινωνίας τις προοδευτικές, προβληματισμού, όλα αυτά τα πράγματα που γίνονται, πρωτοβουλίες που παίρνουν στελεχη, ανενταχτοι, παλιοί κλπ, αλλά κυρίως θεσμοθετημένα ανάμεσα στα κόμματα της ευρύτερης Αριστεράς, θα διευκόλυναν και την βελτίωση του τύπου διακυβέρνησης, αν δεχθώ ότι υπάρχουν - και ίσως υπάρχουν - λάθη, σφάλματα μέσα απ' αυτή τη διαδικασία.

Και αποκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης και αν θέλετε και μιας επιτάχυνσης των διαδικασιών εκσυγχρονισμού της ελληνικής πολιτικής ζωής και της ελληνικής κοινωνίας. Εγώ επανέρχομαι, να μην αφορίζουμε απλά με μία φράση, είπε εκείνο ο Σημίτης, είπε εκείνο ο Κωνσταντόπουλος κάποια στιγμή και θα έλεγα ότι σε πεδία θεσμών έχουν δοκιμαστεί το ΠΑΣΟΚ και ο Συνασπισμός και σε περιόδους δύσκολες και ήταν ο Παπανδρέου κυβερνήτης και είχαν και πρακτική αντανάκλαση αυτές οι συνεργασίες που έγιναν σε επιμέρους θέματα.

Εγώ θεωρώ ότι σε όλο το κύκλο της μεταπολίτευσης, αυτή η διαδικασία έμεινε σε ένα μερικό επίπεδο επειδή τα κόμματα προσπαθούσαν να κατακτήσουν μία θέση στην πολιτική ζωή της χώρας, ηγεμονική το καθένα με τον τρόπο του και με τις δυνάμεις του και θεωρώ ότι τώρα που άνοιξε ο νέος ιστορικός κύκλος, είμαστε έτοιμοι όλοι μας πια και περισσότερο σοφοί από παλιά, να μην λέμε ψέματα στον ελληνικό λαό ότι θα τον κάνει το διάλογο μόνος του από κάτω, αλλά ότι και εμείς τουλάχιστον θα συναντηθούμε να συζητήσουμε γι' αυτά τα θέματα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Κωνσταντόπουλε, να γίνω κλασικά δημοσιογράφος με την έννοια την τυπική;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Παρακαλώ.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ο κ.Σκανδαλίδης θα ήταν μια καλή υποψηφιότητα Αριστερού Δημάρχου για την Αθήνα ή όχι; Κοινή υποψηφιότητα.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να απαντήσω και στα δυο θέματα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν θα αποφύγετε όμως την ερώτησή μου. Νομίζω θέλετε να την σκεφθείτε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Καθόλου. Αλλωστε έχω διατυπώσει άποψη γι' αυτά τα θέματα.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Νομίζα ότι έχεις διατυπώσει άποψη για μένα και δεν μου την έχεις πει.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πω για το σύνολο των ερωτημάτων σας. Κατ' αρχήν υπάρχει ένας κοινός προβληματισμός γύρω από σοβαρά ζητήματα, τα οποία τούτη την ώρα θα μπορούσαμε να τα κατατάξουμε σε συγκεκριμένο...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αν βρισκόταν η ατζέντα, θα μπαίνατε σε διάλογο κ.Κωνσταντόπουλε;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς από πριν..

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Είπατε ότι υπάρχει κοινός προβληματισμός, αλλά δεν έχει βρεθεί τρόπος να το συζητήσετε από κοινού.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιο είναι το πρόβλημα. Το πρόβλημα αυτή τη στιγμή...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν έχει βρεθεί ο τρόπος να το συζητήσετε από κοινού.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ξέρω ότι είστε δημοσιογράφος και μαχόμενος δημοσιογράφος και έμπειρος πολιτικός νους. Όταν υπάρχει μια κυβέρνηση η οποία έχει την αυτοδυναμία να αποφασίζει και να χαράσσει πολιτική, από εκεί και πέρα ο διάλογος δεν είναι γενικός και αφηρημένος, αλλά έχει σχέση με το εάν και κατά πόσο επηρεάζει ή διαμορφώνει ορισμένα πλαίσια αυτής της πολιτικής.

Για μένα, στο σύνολο των δυνάμεων της Αριστεράς και μέσα στα κόμματα που είναι στη Βουλή και έξω και στις ομάδες των πολιτών και παντού, στο σύνολο του κόσμου της Αριστεράς υπάρχουν ορισμένοι άξονες προβληματισμών. Ο ένας είναι η νέα φτώχεια, τα κοινωνικά δικαιώματα, το μίνιμουμ στήριξης της κοινωνικής συνοχής και η εξασφάλιση ενός περιεχομένου κοινωνικής πολιτικής σε σύγχρονες συνθήκες, μιας ανεξέλεγκτης, ανέλεγκτης αγοράς.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Βλέπω τον κ.Σκανδαλίδη να συναινεί.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Προσθέστε και την απασχόληση και συναινούμε απόλυτα.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Απασχόληση, ανεργία, όλα αυτά τα πράγματα. Δεύτερον. Υπάρχουν οι οικολογικές ποιότητες, η μορφή της ανάπτυξης και ο τρόπος με τον οποίο κατασφαλίζεται η ποιότητα ζωής στις σύγχρονες κοινωνίες.

Τρίτον. Υπάρχουν οι καινούργιες εξουσίες, η κατοχύρωση των δημοκρατικών ελευθεριών και η διεύρυνση της δημοκρατίας με πρόσθετους ελέγχους. Όλα αυτά εδώ, έχουν δοκιμαστεί σε ένα συγκεκριμένο πεδίο κυβερνητικής πολιτικής. Οι ενστάσεις του Συνασπισμού δεν είναι αφοριστικές.

Οι ενστάσεις του Συνασπισμού είναι ότι έχουν γίνει λάθος επιλογές. Και επιτρέψτε μου μία ακόμη παρατήρηση. Και τελικά, εκείνο το οποίο ετέθηκε αρχικά από την συζήτηση που είχατε και με τον Ντ' Αλέμα,

πως θέλουμε είπατε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τι ρόλο θα παίξει η Αριστερά μέσα σ' αυτήν;

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αφήστε με να είναι η τελευταία μου ερώτηση αυτή.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πω, το τι ρόλο θα παίξει η Αριστερά θα αποσαφηνιστεί από το ποιες πολιτικές εφαρμόζονται. Όσο δε για την υποψηφιότητα του Κώστα του Σκανδαλίδη..

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Δεν έχω δηλώσει υποψήφιος.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εγώ ρώτησα κ.Σκανδαλίδη.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύω ότι αυτά τα θέματα δεν αντιμετωπίζονται έτσι.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη μου έκανε εντύπωση, την ώρα που ο κ.Κωνσταντόπουλος απέφυγε να σας χρίσει δυνάμει υποψήφιο δήμαρχο της Αριστεράς, μου έκανε εντύπωση ότι όσομίλαγε πριν φτάσουμε σ' αυτό το τέλος, συναινούσατε στα θέματα όπως τα έθεσε.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να σας πω ένα πρακτικό δείγμα διαλόγου; Ο διάλογος γίνεται στη Βουλή με τον κανονισμό της Βουλής. Γίνονται αυτές οι προημερησίας διατάξεως συζητήσεις, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, η νομοθετική εργασία και έχουν τη δυνατότητα τα κόμματα να πουν τις απόψεις τους. Μια άλλη μορφή διαλόγου είναι αυτές οι συγκεντρώσεις όπου γίνονται παραθέσεις απόψεων. Θα δώσει τη δυνατότητα η κυβέρνηση ενός διαλόγου από όλα τα κανάλια, όλων με όλους;

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αυτό είναι μία πρόταση. Ο κ.Σκανδαλίδης είναι εδώ.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κύριος Πρωθυπουργός αντί να είναι προχθές απέναντι σε τρεις δημοσιογράφους, να είναι ο κύριος Πρωθυπουργός μία φορά το δίμηνο με έναν από τους πολιτικούς αρχηγούς. Όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί και μεταξύ τους και με τον Πρωθυπουργό.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Είναι ο κ.Σκανδαλίδης εδώ για όλα τα θέματα. Δεν ξέρω αν μπορεί να απαντήσει και γι' αυτό φυσικά.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Δεν μπορώ να απαντήσω για το τι θα κάνει ο κύριος Πρωθυπουργός με τους αρχηγούς των κομμάτων. Είναι δική του δουλειά.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κατά μείζονα λόγο δεν μπορώ να απαντήσω εγώ, ειδικά μετά την τελευταία συνέντευξη.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Μπορώ όμως να πω ορισμένα πράγματα. Συναινούσα στο εξής ακούγοντας τον κ.Κωνσταντόπουλο. Ας πάρουμε τα πρώτα θέματα που έθεσε. Το θέμα της απασχόλησης, το θέμα της νέας φτώχειας και το θέμα του κοινωνικού κράτους στις σημερινές συνθήκες, τα θέματα της οικολογίας, της ποιότητας των προϊόντων και του καταναλωτικού προτύπου, τα θέματα των νέων εξουσιών και της διεύρυνσης της δημοκρατίας, είναι ακριβώς

θέματα για τα οποία έχουμε άποψη και πιστεύουμε ότι πιστεύουμε ότι είναι κορυφαία σ' αυτό το διάλογο ανάμεσα στα προοδευτικά κόμματα. Και εγώ αποδέχομαι αύριο το πρωί να ξεκινήσει αυτή η συζήτηση, αύριο το πρωί.

Δεύτερον, θέλω να επαναλάβω, ότι τον μεταφέρει τον διάλογο πάλι στο γενικό επίπεδο, τι θα γίνει στη Βουλή, πώς θα κάνει το ένα, πώς θα κάνει το άλλο. Αυτό είναι ένα θέμα πλατωνικό. Η ουσία είναι

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ποιά η θέση σας συγκεκριμένα πάνω σ' αυτό;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Να γίνει ο διάλογος και στη Βουλή και παντού, αλλά να βάλουμε την διαδικασία, να πούμε στον κόσμο, ότι εμείς καθόμαστε αύριο το πρωί και συζητάμε επιτέλους σ' αυτά. Γιατί το να λες, ότι η πολιτική που κάνει το ΠΑΣΟΚ είναι κεντροδεξιά ή δεξιά και εγώ να στην συγκρίνω με την πολιτική που κάνουν στην Ιταλία ή με την Ισπανία και την Πορτογαλία και να σου πω, ότι είναι η πιο αριστερή στην Ευρώπη, δεν λέει τίποτα.

Δηλαδή δεν θέλω να μείνω εκεί και να υπερασπιστώ την πολιτική μας, θέλω να το καταλάβετε. Εγώ θέλω να μιλήσω για το διάλογο επί της ουσίας, ότι από τη στιγμή που αποδεχόμαστε ότι είμαστε συγγενή κομματα, με την έννοια δηλαδή ότι ένα ευρύτερο χώρο πολιτικό προσπαθούμε να εκφράσουμε και να ασκήσουμε πολιτική, από αυτή τη στιγμή και μετά λέω, το επόμενο βήμα για να μην κοροϊδεύουμε τον κόσμο είναι ένας διάλογος. Πρέπει να ξεκινήσει και ανάμεσα στα κόμματα για όλα αυτά και για την λειτουργία της Βουλής.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μάλιστα. Θα μου έκανε εντύπωση κ.Κωνσταντόπουλε, γιατί όχι αύριο το πρωί;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ λέω συγκεκριμένα και από χθες θα μπορούσε να έχει γίνει αυτός ο διάλογος, ο οποίος να έχει δύο προαπαιτούμενα, ότι γίνεται για να καταλήξει κάπου, που σημαίνει να επηρεάσει το ποιες πολιτικές θα εφαρμοστούν.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αρα θέλετε κάποιους κανόνες διασφάλισης;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Λ.χ. συγκεκριμένα ή μπορεί να μην καταλήξει πουθενά, αν δεν καταλήξει. Αυτή τη στιγμή ξέρετε, προκαλείται μεγαλύτερη δυσφορία στον κόσμο όταν βλέπει ο κόσμος τους πάντες να του μιλάνε για την νέα φτώχεια, για την δυσφορία, για τις πιέσεις, για τις ανησυχίες, για να τις αναστατώσεις, αλλά ταυτόχρονα να μην γίνεται τίποτα για την αντιμετώπισή τους.

Λ.χ. για την απασχόληση και την ανεργία ουσιαστικά δεν προωθείται κανένα συγκεκριμένο πρόγραμμα αναχαίτισης. Μπορούν να προωθηθούν.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ανοίγουμε έναν διάλογο τώρα, που εγώ μπορώ να πω 10 πράγματα διαφορετικά.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Σκανδαλίδη έχουμε ελάχιστο χρόνο, άρα μην κάνουμε αψιμαχίες τελευταία στιγμή, θα αφήσουμε ένα κενό.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι στο να υπερασπίζεται ο καθένας εκ προοιμίου την άποψή του, σαφώς. Αλλά σας λέω πολύ απλά και συγκεκριμένα, πάρτε ένα θέμα το οποίο αυτή τη στιγμή δεσπόζει από πλευράς επικαιρότητας, εξωτερική πολιτική.

Είναι κρίμα ότι στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής δεν υπήρξε ούτε τυπικός, ούτε άτυπος διάλογος όλων των κομμάτων και πολύ περισσότερο δεν διαμορφώθηκαν κάποιοι μηχανισμοί επεξεργασίας εθνικής στρατηγικής.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Έχουμε κάνει διάλογο εκεί στο χώρο που λέτε, στο Κοινοβούλιο, στους θεσμούς κλπ. έχουν γίνει διάλογοι. Μπορεί να διαφωνούμε στη μέθοδο ή στον τρόπο ή ποια όργανα τελικά προκρίνονται για τον διάλογο, στον γενικό διάλογο.

Επαναλαμβάνω εγώ αυτό που είπα προηγούμενα και νομίζω, ότι εκεί πρέπει να σταθούμε, λέει ο κ.Κωνσταντόπουλος από χθες μπορούσε να ξεκινήσει αυτός ο διάλογος. Κάνουμε το βήμα να ξεκινήσουμε χωρίς προαπαιτούμενα αυτό το πράγμα, να ξεκινήσουμε αύριο το πρωί.

Δεν μπορώ δηλαδή, πέραν από την ειλικρινή βούληση ή την θέληση του πρωθυπουργού όπως εκφράζεται μέσα από όλες τις κινήσεις και τις ομιλίες του τους τελευταίους μήνες, πέραν από το ότι εγώ σαν Γραμματέας του Κόμματος σας λέω, ότι αυτό ξεκινάει με την καλύτερη δυνατή διάθεση να καταλήξει κάπου, πέραν από την διασφάλιση που έχετε ξεκινώντας αυτό το διάλογο να μας καταγγείλλετε μεθαύριο, ότι εν πάση περιπτώσει για πλάκα μας φωνάξατε και θέλετε να επικυρώσετε την πολιτική σας, πέραν απ' αυτό το ξεκινάμε αύριο το πρωί για να καταλήξουμε κάπου και θα δούμε ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Κωνσταντόπουλε μπροστά σας υπάρχει ένα γάντι, θα το σηκώσετε;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό σας είπα προηγουμένως και το εννοώ, επαναλαμβάνοντας την συγκεκριμένη μου άποψη. Είναι πολύ σοβαρά αυτά τα ζητήματα για να γίνονται με χειρονομίες. Ο κ.Σκανδαλίδης αυτή τη στιγμή

...

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Χειρονομία πρότεινα τώρα;

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι - όχι. Ακούστε τώρα, δεν εννοώ ότι κάνατε μία χειρονομία θεατρική. Εννοώ ότι κάνατε μία χειρονομία η οποία δεν ανταποκρίνεται από πλευράς πολιτικής θέλησης της κυβέρνησης σε συγκεκριμένα ζητήματα.

Δηλαδή δεν είναι αύριο εγώ κι εσείς κουβεντιάζουμε. Αυτό δεν

είναι διάλογος. Όπως δεν ήταν διάλογος το ότι βρεθήκαμε προχθές σε μια αίθουσα, όσοι βρεθήκαμε και ήταν περίπου μία διαδικασία παράθεσης απόψεων. Το σοβαρότερο πρόβλημα το οποίον υπάρχει τούτη την ώρα όπως σας είπα είναι για τις συγκεκριμένες πολιτικές που ασκούνται και εφαρμόζονται.

Σας λέω εγώ συγκεκριμένα, σηκώνοντας το γάντι, κουβεντιάζουμε αύριο για την συγκρότηση Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής και αναλαμβάνετε την ευθύνη να πείσετε την κυβέρνηση να το φτιάξει;

Δεύτερον, κουβεντιάζετε αύριο ως κυβερνητικό Κόμμα και μ' εμάς και με τα άλλα κόμματα, όποιος θέλει ή όποιος δεν θέλει, είναι θέμα δικό του, κουβεντιάζετε αύριο από τώρα για το ασφαλιστικό και δεσμεύεστε;

Τρίτον, κουβεντιάζετε αύριο για τα θέματα της περιφερειακής αποκέντρωσης, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση;

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Για τα δύο τελευταία θέματα τα κουβεντιάζουμε αύριο το πρωί και για το θέμα του ασφαλιστικού και για το θέμα της περιφερειακής αποκέντρωσης και της Αυτοδιοίκησης.

Για το θέμα του Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής δεν νομίζω, θα καταλήξει αν καταλήξει εκεί η κουβέντα, δεν είναι μία πρόταση διαλόγου να συζητήσουμε κατ' ευθείαν αν θα έχουμε Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής ή όχι.

Στα άλλα δύο θέματα που είναι πολύ κρίσιμα θέματα εκσυγχρονισμού της χώρας και μεταρρυθμίσεων σας λέω, ότι το κουβεντιάζουμε αύριο το πρωί το Εκτελεστικό σας Γραφείο με το Εκτελεστικό μας Γραφείο.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αγαπητοί φίλοι, θα ήθελα και πρέπει να σταματήσω εδώ την εκπομπή, παρ' όλο που οφείλω να ζητήσω συγνώμη και από τους δύο συνομιλητές και κυρίως από εσάς, ότι από δική μου αγωνία για την πορεία του διαλόγου παρέκαμψα ένα κρίσιμο θέμα της σημερινής εκπομπής που θα ήταν η συμβολή των δύο καλεσμένων, στο τι Ευρώπη θέλουμε για την λογική της Αριστεράς.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Θα ξανάρθουμε την άλλη εβδομάδα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ζητάω συγνώμη από εσάς, ζητάω συγνώμη από εσάς αγαπητοί τηλεθεατές, που από την δική μου αγωνία, νομίζω όμως είναι και δική σας για το πώς μπορεί να υπάρξει ένας γόνιμος ουσιαστικός διάλογος των πολιτικών δυνάμεων και μάλιστα ακόμα περισσότερο των συγγενών, εγώ από τον δικό μου χειρισμό προτίμησα να ζήσουμε αυτό το ζωντανό διάλογο, παρά

να προσθέσω και εκείνο το θέμα που επίσης είναι σημαντικό.

Παρ' όλα αυτά εύχομαι και νομίζω και έχω το αίσθημα, ότι υπήρξε ένα πραγματικό γόνιμο βήμα σήμερα, διότι απεδείχθη, ότι μια ουσιώδης προϋπόθεση του διαλόγου υπάρχει, που είναι ο σεβασμός των δύο συνομιλητών σε μια σχέση ισοτιμίας, σε μια σχέση σεβασμού των πολιτικών απόψεων.

Μακάρι αυτό να μπορούσε να επεκταθεί και να υπήρχε αυτός ο διάλογος, που όπως σωστά τονίστηκε και από τους δύο καλεσμένους δεν είναι διάλογος ανάμεσα στα κόμματα, είναι διάλογος που αφορά την κοινωνία, δηλαδή όλους μας.

Εύχομαι να βρει το δρόμο του αυτός ο διάλογος. Κύριε Κωνσταντόπουλε, κ.Σκανδαλίδη σας ευχαριστώ πολύ ήσασταν σήμερα μαζί μου.

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Ν.ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κι εγώ σας ευχαριστώ.